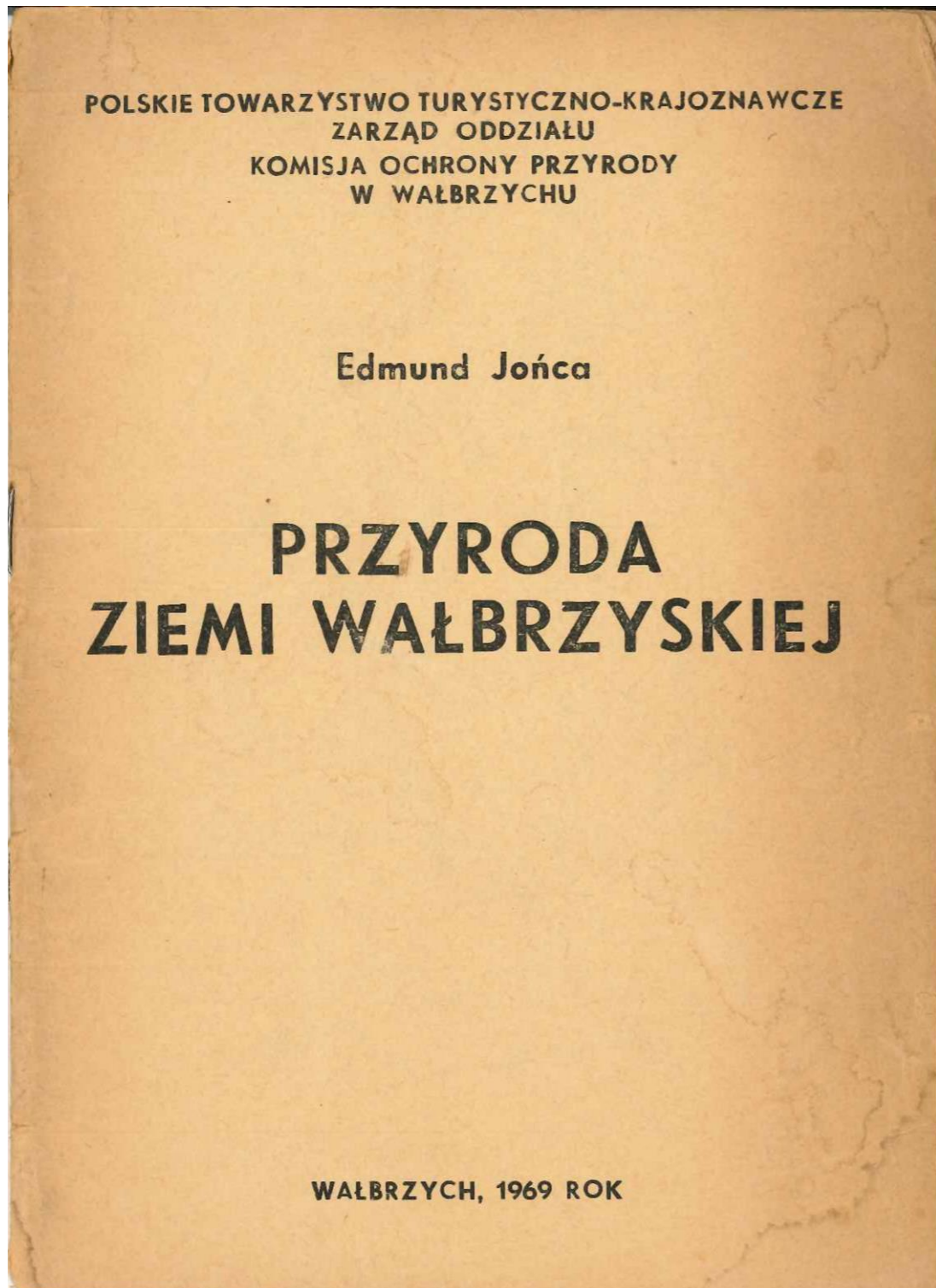

Skarby z Pracowni (17)

Przyroda Ziemi Wałbrzyskiej

Ta niewielka bo niespełna 30 stronicowa publikacja wydana przez Zarząd Oddziału i Komisję Ochrony Przyrody Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Wałbrzychu w roku 1969 jest jednym z pierwszych opisów przyrody na potrzeby organizowanych w tamtym czasie imprez.

Żeby nie pominąć rzeczy istotnych zacytuję zamieszczony w książeczce wstęp:

„Komisja Ochrony Przyrody Oddziału PTTK w Wałbrzychu począwszy od 1963 roku organizuje w okresie jesiennym Złoty Młodych Przyrodników, których celem jest pokazanie młodzieży piękna przyrody Ziemi Wałbrzyskiej i propaganda naturalnego krajobrazu przyrodniczego.

Poczynając od wiosny 1969 roku Komisja organizuje specjalistyczne rajdy dla działaczy i miłośników przyrody i zabytków celem inwentaryzowania i opisywania mało znanych dotąd osobliwości.

Publikacja niniejsza ma pomóc tak uczestnikom Złoty Młodych Przyrodników jak i uczestnikom „Rajdu Odkrywców” w poznawaniu i twórczym penetrowaniu pięknej a niedostępnej jeszcze znanej Ziemi Wałbrzyskiej. Broszurka ta stanowić będzie integralną część regulaminów rajdowych.

Opis osobliwości przyrodniczych regionu poparto ogólną charakterystyką terenu, omówieniem jego genezy i rozwoju.

Za granice opisywanego obszaru przyjęto linie:

od północy – próg morfologiczny wzdłuż brzeźnego uskoku sudeckiego od Bystrzycy Górnej przez Świebodzice do Dobromierza i Wierzchosławic; od południa – granicę państwa z CSRS; od zachodu – linię: Wierzchosławice – Borówno – Gorzeszów; od wschodu – linię: Świerki Kłodzkie – Wielka Sowa – Bystrzyca Górna.

Zawarty w tych granicach obszar wykracza poza teren powiatu wałbrzyskiego, ale w zasadzie pokrywa się z wałbrzyskim regionem turystycznym”.

Tyle wstęp, a co jest zawartością niniejszej publikacji? Otóż jej autor, Edmund Jońca, podzielił całość na kilka działów tematycznych. Są to opisy podstawowe: „Nieco geologii” i „Krajobraz”, w których opisuje zróżnicowanie geologiczne Ziemi Wałbrzyskiej oraz przybliża i wyjaśnia różnice w wyglądzie poszczególnych obszarów. Mamy tutaj kilka zróżnicowanych grzbietów górskich, trzy wyżyny i pięć kotlin.

Jeśli chodzi o „Opis fizjograficzny mikroregionów”, w którym zwięźle przedstawił poszczególne jednostki tego obszaru to posiłkował się pracą Wojciecha Walczaka. Kolejne części publikacji to: „Zabytki przyrody nieożywionej”, „Klimat i wody” oraz „Świat zwierzęcy”. Na zakończenie publikacji został zamieszczony dział „Osobliwości florystyczne” podzielony na „Parki i aleje”, „Pojedyncze drzewa i krzewy” oraz „Roślinność zielna”.

Uważny czytelnik zauważy w przedstawionej publikacji wiele cennych informacji dotyczących poszczególnych opisywanych w niej obiektów i może, zwłaszcza jeśli chodzi o drzewa, porównać ich wymiary sprzed ponad pół wieku do obecnych i zobaczyć jak poszczególne gatunki przyrastają.

Krzysztof Tęcza